Lietas Nr. C33399714
Lietas arhīva Nr. C-1279-15/2

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Rīgā 2015.gada 16.oktobrī

Rīgas rajona tiesa:
tiesnese S.Bernharde
ar sekretāru R.Urdziņu,
atklātā tiesas sēdē 2015.gada 16.oktobrī izskatīja civillietu SIA "Money Express Credit" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

2014.gada 7.augustā SIA „Money Express Credit" (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniedza tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētāja) par parāda 9084,36 *euro* apmērā piedziņu norādot, ka 2011.gada 8.septembrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts finanšu līzinga līgums nr.20110908-026 (turpmāk tekstā – līzinga līgums), saskaņā ar kuru prasītājs iegādājās un nodeva atbildētāja turējumā un lietošanā transportlīdzekli BMW X5, 2004. izlaiduma gads, /numurs/, valsts reģistrācijas nr. /TL numurs/ (turpmāk tekstā – līzinga objekts), piešķirot atbildētājam tiesības izpirkt līzinga objektu, veicot līgumā paredzētos maksājumus.

Prasītājs norāda, ka pēdējais maksājums no atbildētāja tika saņemts 2013.gada 24.augustā 218,59 *euro* apmērā.

Saskaņā ar līzinga līguma 10.3.1.punktu prasītājs ar 2013.gada 7.februāra paziņojumu vienpusēji atkāpās no līzinga līguma pirms termiņa.

2013.gada 14.februārī tika konstatēts, ka līzinga objekts atrodas sliktā tehniskā stāvoklī, līdz ar to līzinga objekta pārdošana un atbildētāja parāda kaut daļēja segšana nav iespējama.

2013.gada 11.martā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgta vienošanas pie līzinga līguma (turpmāk tekstā – vienošanās), saskaņā ar kuru puses vienojas par jaunu līzinga līguma maksājumu grafiku. Līzinga līguma maksājumus bija jāveic līdz 2013.gada 25.septembrim.

2014.gada 10.aprīlī prasītājs paziņoja atbildētājam par atlikušajām parādsaistībām un lūdza tās apmaksāt līdz 2014.gada 20.aprīlim.

Prasītājs 2014.gada 24.aprīlī iesniedza Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu brīdinājuma kārtībā, kurš ar 2014.gada 9.jūlija lēmumu atstāts bez izskatīšanas.

Uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu atbildētāja saistības sastāda 9084,36 *euro*, kas sastāv no pamatsummas parāda 9076,89 *euro* un zaudējumiem 7,47 *euro*, kas saistīti ar brīdinājuma izsniegšanu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1943., 1946. pantu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 9084,36 *euro* apmērā, kas sastāv no pamatparāda 9076,89 *euro* apmērā un ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi 7,47 *euro*, kā arī tiesas izdevumus. Tāpat lūdz tiesu atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda summas.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. 2015.gada 13.oktobrī tiesā saņemts prasītāja pārstāvja lūgums izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, uzturot prasību pilnā apmērā.

Atbildētāja uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņojot tiesai neierašanās iemeslus un nelūdzot lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājai paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā – nosūtot pavēsti uz tiesas sēdi pēc atbildētājas deklarētās dzīves vietas adreses – /adrese/., līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.$^{1}$pantu uzskatāms, ka atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots.

Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez prasītāja pārstāvja un atbildētājas klātbūtnes.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.$^{1}$panta pirmo daļu lietā taisāms aizmugurisks spriedums, jo atbildētājs lietā nav sniedzis paskaidrojumus par prasību, kā arī nav ieradies uz tiesas sēdi pēc tiesas aicinājuma un nav paziņojis neierašanās iemeslus.

**Motīvu daļa**

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu.

Kā redzams no lietas materiāliem, 2011.gada 8.septembrī starp prasītāju kā līzinga devēju un atbildētāju kā līzinga ņēmēju un pārdevēju tika noslēgts finanšu līzinga līgums nr. 20110908-026, saskaņā ar kuru prasītājs iegādājās transportlīdzekli BMW X5, 2004. izlaiduma gads, /numurs/, valsts reģistrācijas nr. /TL numurs/, par summu 14000 *euro* apmērā, kas tika nodota atbildētājas turējumā ar pienākumu veikt līzinga summas maksājumus un tiesībām izpirkt transportlīdzekli, nosakot procentu likmi 36% apmērā gadā, uz laiku līdz 2014.gada 25.septembrim (lietas 9.-15.lapa).

Kā izriet no 2011.gada 8.septembra pavadzīmes nr.MEC000053 prasītājs iegādājās transportlīdzekli BMW X5, 2004. izlaiduma gads, /numurs/, valsts reģistrācijas nr. /TL numurs/, par summu 14000 *euro* apmērā, ko saņēma atbildētāja (lietas 18.lapa)

2013.gada 11.martā starp pusēm tika panākta vienošanās saskaņā ar kuru puses vienojas par jaunu līzinga līguma maksājumu grafiku. Līdz ar to atbildētājai bija pienākums veikt maksāt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus līdz 2013.gada 25.septembrim saskaņā ar maksājumu grafiku līdz katra mēneša 25.datumam (vienošanās 2.punkts).

Saskaņā ar 2009.gada 6.maija Augstākās tiesas Senāta spriedumu lietā nr.SKC-152/2009 un 2002.gada 27.februāra spriedumu lietā nr.SKC-118 Senāts ir izteicis viedokli, ka "līzinga līguma saistības nav tieši regulētas Civillikumā, tādēļ šo saistību regulējums nosakāms pašā līgumā; līzinga līgums nav uzskatāms tikai par aizdevuma līgumu, kas nosaka kreditora un parādnieka saistības, tāpat tas nav arī tikai līgums par mantas lietojumu, ko regulē nomas, īres vai patapinājuma līgumi." Līdz ar to tiesa atzīst, ka starp pusēm 2011.gada 8.septembrī noslēgtais finanšu līzinga līgums nr.20110908-026 atzīstams par nomas pirkuma līgumu ar atlikto maksājumu, kā to savā 2005.gada 25.janvāra spriedumā lietā nr.SKC-37 norādījis Augstākās tiesas Senāts.

Kā norāda prasītājs, pēdējais maksājums no atbildētājas tika saņemts 2013.gada 24.augustā 218,59 *euro* apmērā.

Kā izriet no lietas materiālos esošā prasītāja 2013.gada 7.februāra paziņojuma par līguma pirmstermiņa laušanu nr.07022013/302 prasītājs saskaņā ar 2011.gada 8.septembra finanšu līzinga līguma nr.20110908-026 10.3.1.punkta nosacījumiem paziņoja atbildētājai par vienpusēju atkāpšanos no līguma ar 2014.gada 10.aprīlī, pieprasot aizdevuma summas un ar to saistīto maksājumu samaksu līdz 2014.gada 20.aprīlim (lietas 23.lapa).

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Prasītājs izmantojot savas 10.3.1., 10.4.punktā noteiktās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma gadījumā, ja līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē jebkura līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi, 2014.gada 10.aprīlī nosūtot atbildētājai paziņojumu par līguma pirmstermiņa laušanu nr.10042014/083 paziņoja atbildētājai par vienpusēju atkāpšanos no līguma, pieprasot no atbildētājas visus maksājumus, kas prasītājam pienākas saskaņā ar līgumu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka starp pusēm noslēgtais līgums ir tiesiski izbeigts.

Atbilstoši līguma 10.4.punktam, ja līzinga devējs atkāpjas no līguma saskaņā ar līguma 10.3.1.punktu, līzinga ņēmējam ir pienākums pēdējā līguma darbības dienā vai dienā, kad līzinga ņēmējs atkāpjas no līguma, nodot līzinga objekta turējumu līzinga devējam; 10.6.punktam, pēc līzinga objekta pārņemšanas savā valdījumā līzinga ņēmējs pilnvaro līzinga devēju realizēt līzinga objektu par brīvu cenu un bez izsoles; līzinga ņēmējam ir pienākums līzinga devējam paziņojumā norādītajā termiņā samaksāt līzinga devējam naudas summu, kas ir vienāda ar starpību starp pirkuma maksu un no līzinga objekta realizācijas iegūto naudas summu, kā arī atlīdzināt līzinga devējam izdevumus par līzinga objekta pārņemšanu, glabāšanu, apkalpošanu un realizēšanu.

Lietā nav gūts apstiprinājums, ka atbildētāja līzinga objektu nodevusi prasītājam.

Tā kā saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus; 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka atbildētājai jāpilda starp pusēm noslēgtā līguma nr.20110908-026 nosacījumi, un jāatdod prasītājam neatmaksātā aizdevuma summa 9076,89 *euro* apmērā.

Tādejādi kopējā atbildētāja parāda summa sastāda 9076,89 *euro* apmērā, kas aprēķināta uz 2014.gada 10.aprīli, laiku, kad prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma.

Saskaņā ar 2011.gada 8.septembra finanšu līzinga līguma nr.20110908-026 10.6.punktu atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājam izdevumus, kas saistīti ar līzinga objekta pārņemšanu, glabāšanu, apkalpošanu un realizēšanu, ja tos nesedz līzinga objekta pārdošanas rezultātā iegūtie līdzekļi.

Tā kā saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo, bet tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja ir izpildījusi savas saistības pret prasītāju, veicot aizdevuma summas apmaksu. Kā arī atbildētāja nav apstrīdējusi prasītāja norādītās parāda summas un nav iebildusi pret prasītāja aprēķinu pamatotību.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenams pamatparāds 9076,89 *euro* apmērā, kā arī zaudējumi, kas saistīti ar brīdinājuma izsniegšanu 7,47 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu prasītajam atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas 9084,36 *euro* (9076,89 +7,47).

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājas prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu 582,35 *euro* apmērā. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* apmērā. Kopumā no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi 587,05 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti līdz lietas izskatīšanai, ir piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos. Atbilstoši lietā esošai izziņai ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopējais apmērs lietā ir 7,31 *euro*, līdz ar to no atbildētājas piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,61 *euro* (7,31-4,70).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.$^{1}$panta, tiesa

**nosprieda:**

**prasību apmierināt.**

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, SIA "Money Express Credit", reģistrācijas nr.40103326532, labā pamatparādu 9076,89 *euro* apmērā, brīdinājuma izdevumus 7,47 *euro* apmērā un tiesas izdevumus 587,05 *euro* apmērā, kopā **9671,41 *euro*** (deviņi tūkstoši seši simti septiņdesmit viens *euro* un 41 cents).

Atzīt SIA "Money Express Credit", reģistrācijas nr.40103326532 tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda summas 9076,89 *euro*, aprobežojot procentu apmēru ar pamatparāda apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,61 *euro* (divi *euro* un 61 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājumu dokuments, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu, nekavējoties iesniedzams Rīgas rajona tiesas kancelejā.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Atbildētāja 20 dienu laikā no pilna aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S.Bernharde